

hvoraf fire ere theologiske Kandidater, en Fysiker, nemlig La Cour, en Landbrugskandidat, og en har lært Handel og Bogholderi, og desuden er der tre Timelærere, hvoraf en er juridisk Kandidat, en medicinsk Kandidat og en Landbrugskandidat, samt 4 Lærereinder, og denne Anstalt er man bange for at give et Tilskud paa 5,000 Kr. Dens Lærere ere Mænd, der kunde sidde i Embeder og betydelige Stillinger, dersom de havde søgt det. Man maa forbauses over og beundre den Energi og Opoffrelse, som vi ses fra de Mænds Side, der paatage sig Høistolegjerningen, deres Selvfornøgtelse, om jeg maa bruge det Udtryk, i Retning af at offere, hvad de ellers kunde have haft Udsigt til at naae, nemlig baade Embeder og ansete Stillinger. Som sagt, det er ikke alene de Mænd, jeg har nævnt, der anerkjende Høistolevirksomheden, men endogaa Regeringens egen Tilsynshavende giver samme gunstige Dom, og han maa dog have haft Leilighed til at se Høistolerne paa nært Hold. Overfor dette lægger jeg meget ringe Bægt paa, hvad der rives ud af Avisreferater af hvad En og Anden kan have sagt ved festlige Leiligheder. Den ærede sidste Taler har sagt saa Meget paa Møder rundt omkring, som jeg ikke skal komme ind paa. Jeg tror ikke, at det i det Hele baader Debatten her at komme for meget ind paa, hvad der er sagt udenfor, og hvad man kan rive ud af Avisreferater. Jeg skal nu forlade dette Punkt med Hensyn til Høistolerne, hvori jeg forresten er ligesaa uinteresseret som de ærede Medlemmer i deres Virksomhed. Jeg har haft nogen Leilighed til at iagttage dem, og afgiver derfor det Vidnesbyrd for dem, som jeg her afgiver, at efter min Mening gjøre de umaadelig megen Gavn i Befolkningen. At der kan komme Udtalelser i den af det ærede Medlem fremhævede Retning frem fra En eller Anden af dem, og at en enkelt Lærer kan have povet sig for vidt ud, kan ske — der er braadne Kar i alle Lande. Hvad siger det ærede Medlem til en Meningsfælles Udtalelser, fremsatte i en Samling af hans Meningsfæller: „Vi sidde ikke her for at værges Grundloven, men for at værges Landet, det gaa med Grundloven, som det kan“. Hvad siger det ærede Medlem til en saadan Udtalelse? Jeg vil ikke mene, at det ærede Medlem vil sige Ja til en saadan Udtalelse.

Jeg kommer dernæst til at gjøre en Bemærkning til den ærede Conseilspræsident, som atter i Gaar fremhævede overfor mig, at de provisoriske Love ere bestaaende Love, og endvidere sagde, at Folkethinget eller Rigsdagen, som gav sine Bevillinger til disse Ting, dermed ikke godkjendte selve

Gendarmeriinstitutionen eller de andre Institutioner; thi de kunne jo, sagde han, sættes ud af Kraft igjen ved nye særlige Love. Ja, meget rigtigt; men enhver som helst Foranstaltning paa Finantsloven kan jo sættes ud af Kraft igjen ved en ny særlig Lov. Det forekommer mig altsaa i den Henseende ikke at være noget Forsvar. Men Finantsloven er jo, foruden det at være Overslag over Statens Indtægter og Udgifter, tillige en Lov; det maa vi ikke glemme; det er altid gjort gjældende og altid hævdet. Jeg kan derfor ikke se bedre, end at dersom Rigsdagen samlet vedtager f. Ex. Udgifterne til disse Institutioner, er dermed ogsaa Lovhjemlen givet, og dermed har man fra det Things Side, som gjør det, ogsaa fra sin Side sagt: Ja, det er en lovhjemlet og god Institution, og vi give den derfor ogsaa vor Sanktion ved at vedtage den. Det er altsaa en virkelig lovlig Stadfæstelse, man giver fra det Things Side, fra hvilken Tilslutningen kommer. Jeg skal fremdeles overfor den ærede Ministers Udtalelse om, at det kan jo sættes ud af Kraft ved en særlig Lov, bemærke, at jeg vilde sætte Pris paa, at vi fik netop de særlige Lovforslag til Behandling, som handle om disse Forhold, og det kan jo ikke være sagt hen i Veiret, at det kan sættes ud af Kraft ved nye særlige Love, naar det hedder i Grundlovens § 25, at de foreløbige Love skulle forelægges Rigsdagen, og naar det saa stærkt er hævdet i den Udvalgsbetænkning, jeg fremhævede i Gaar, at en provisorisk Lov ikke kan overleve Rigsdagssamlingen. Man siger dertil: Ja, men i Modsætning dertil staar Høiestretdsdommen. Ja, lad Høiestretdsdommen staa længe nok; Høiestretdsdommen afgjør Intet om den konstitutionelle Pligt, og den konstitutionelle Pligt, som de Herrer Madvig, Orla Lehmann og Andre have udtalt i den Betænkning, er ingenlunde salden ved Høiestretdsdommen, for ikke at tale om, at der ikke ved Høiestretdsdommen er stabt nogen almindelig Ret, men kun i et enkelt Tilfælde affagt en Dom. Men da de Herrer tillægge Høiestretdsdommen denne overordentlige Betydning — vi respektere den jo alle — maa dette jo netop være Grund til, at det andet Thing hurtigst muligt skulde faae sin konstitutionelle Ret, og det er efter min Opfattelse dets konstitutionelle Ret at komme til at votere over de foreløbige Love, om hvilke Grundloven siger, at de skulle forelægges Rigsdagen. Nu vil man vel sige dertil: Ja, men Ministeriet kan jo ikke gjøre ved, at dette Thing stadig vedbliver at lyse og besjæftige sig med disse Forslag. Derom skal jeg ikke dømme, skjøndt jeg har læst det